

Aralin 1-2

Filipino 8-Q4-W1 at W2

Panitikan: Kaligirang Pangkasaysayan ng Florante at Laura

**Gramatika: Matalinghagang Pagpapakahulugan
Gamit ang mga Tayutay at Simbolismo**

Mga Inaasahan

Sa araling ito, malalaman mo ang kahalagahan sa pag-aaral at kaligirang pangkasaysayan ng Florante at Laura. Bagama't ang nilalaman ng akda ay kakikitaan ng pagkabanyaga ng mga pangyayari at tunay na nagaganap sa ating bansa. Ginamit ang iba't ibang uri ng tauhan at lugar sa paglalarawan sa pamamagitan ng mga tayutay at simbolismo na matatagpuan sa mga piling saknong ng akda na iyong babasahin.

Inaasahan na sa pagtatapos ng aralin ay malilinang sa iyo ang mga kasanayang ito:

1. Nahihinuha ang kahalagahan ng pag-aaral ng Florante at Laura batay sa napakinggang mga pahiwatig sa akda. **(F8PN-IVa-b-33)**
2. Natitiyak ang kaligirang pangkasaysayan ng akda sa pamamagitan ng:
  - pagtukoy sa kalagayan ng lipunan sa panahong naisulat ito
  - pagtukoy sa layunin ng pagsulat ng akda
  - pagsusuri sa epekto ng akda pagkatapos itong isulat **(F8PB-IVa-b-33)**
3. Nailalahad ang mahahalagang pangyayari sa napakinggang aralin **(F8PN-IVc-d-34)**
4. Nabibigyang-kahulugan ang matatalinghagang ekspresyon, tayutay, simbolo. **(F8PT-IVc-d-34)**

Bago ka magsimula ay sagutan mo muna ang paunang pagsubok upang masukat ko ang iyong kaalaman sa paksang tatalakayin.

Paunang Pagsubok

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat tanong. Isulat ang letra ng tamang sagot.

1. Ito ay isang tulang pasalaysay na binubuo ng labindalawang pantig.
A. korido   B. awit   C. tula   D. dula
2. Ang Florante at Laura ay binubuo ng ilang saknong?
A. 199   B. 299   C. 399   D. 499
3. Lugar kung saan naisulat ang Florante at Laura.
A. bilangyan   B. bahay   C. ibang bansa   D. asotea
4. Sa panahong ito umusbong o lumaganap ang panitikang Awit at Korido.
A. Amerikano   B. Espanyol   C. Hapon   D. Kasarinlan

5. Sa kaniya inialay ang pagsulat ng Florante at Laura.

A. Balagtas

B. Nanong Capule

C. Selya

D. Rizal

Pagpapakilala ng Aralin

Sa bahaging ito ay matutuklasan mo ang Talambuhay ni Francisco Baltazar at kung paano nauuri ang mga matatalinghagang pahayag upang lalong maging maharaya ang paglalahad ng paksang napakinggan na ginagamitan ng mga simbolismo.

Bago natin talakayin ang talambuhay ng lumikha ng Florante at Laura, alamin muna natin ang kaligirang pangkasaysayan nito.

A. KALIGIRANG PANGKASAYSAYAN NG FLORANTE AT LAURA

Sa panahon ng Espanyol lumaganap ang awit at korido at isa rito ang Florante at Laura. Ito ay binubuo ng 399 na saknong na may labindalawang pantig. Makikita rito ang pagsasanib ng tula at kasaysayan ng Pilipinas sa ilalim ng pamamahala ng mga Espanyol. Ang mga tauhan at tagpuan ay hango sa ibang bansa ngunit ang gawi, kilos at pangyayari ay himig at tunay na Pilipino.

Unang Paglimbag ng Florante at Laura

Ang unang edisyon ng Florante at Laura ay nailimbag noong taong 1838 ayon kay Epifanio De Los Santos. Limampung taong gulang si Balagtas noon. Noong ikalawang digmaang pandaigdig, natupok ang iba't ibang edisyong nito na isinulat sa wikang Tagalog at Ingles. Sa kabutihang palad, naitago ang mga kopyang nailimbag noong 1870 at 1875 ng aklatang Newberry ng Chicago, Estados Unidos. Ang mga kopya nito ay kabilang sa Koleksiyong Ayer at nabanggit din sa Biblioteca Filipina ni T.H. Pando de Tavera.

Layunin ng pagsulat sa Florante at Laura

Naranasan at nasaksihan ni Balagtas ang kapangyarihan at pang-aabuso ng simbahan sa taumbayan noong panahon ng Espanyol. Ito ang nag-udyok sa kaniya upang maghimagsik - na nakapaloob sa tinatawag na apat na himagsik ni Balagtas:

1. **Himagsik laban sa malupit na pamahalaan**
2. **Himagsik laban sa hidwaang pananampalataya.** Sa ilalim ng pamamalakad ng mga Espanyol iisa lamang ang turing at kapangyarihan ng simbahan at pamahalaan.
3. **Himagsik laban sa maling kaugalian.** Tinuligsa ni Balagtas ang mga maling ugali't pakikitungo sa kapwa at ang kahinaan ng pagkakabuklod ng mag-anak.
4. **Himagsik laban sa mababang uri ng panitikan.** Pinatunayan dito ni Balagtas na siya ay hindi lamang isang makatang bayan kundi isang mahusay at aral na makata at napakalaki ng agwat niya sa kalahatan ng mga manunula at mananagalog.

Ang himagsik laban sa hidwaang pananampalataya ay ipinaloob ni Balagtas sa kaniyang akda upang maghimsik laban sa mga Kastila at patunayan na ang mga tao ay mali sa kanilang mga kuru-kuro tungkol sa pananampalataya. Ang ating bansa ay sinakop ng mga Kastila noon, at sa mga panahong iyon, ipinalaganap nila ang relihiyong Kristiyanismo sa ating bansa. At sa mga panahon ding iyon, ikinulong ng mga Kastila ang mga Pilipino sa kanilang mga kamay, at pinaniwala nila ang mga Pilipino na ang mga moro noon ay kaaway na magpapahamak sa mga tao, at pinaniwala nila ang mga Pilipino sa estereotipong ang mga Moro'y asal-hayop at wala nang maidudulot na mabuti sa mga tao.

Dito sa "Florante at Laura," ipinakita ni Balagtas na hindi lahat ng Moro ay asal-hayop at maituturing na kaaway. Tikis niyang sinalungat at pinabulaanan ang palagay na ang Moro ay di nakakakilála ng Diyos; na ang Moro'y di-marunong ng gawang kabanalan; na ang Moro'y walang kaluluwa't sumasamba lámang sa mga hayop; na walang batas ng karangalang-asal; na laging taksil sa pakikisáma at ubod ng palamara sa mga kaaway. Ang mga kasamaang ito ay ipinakilála ni Balagtas na di lámang sa mga Moro súkat makita, sapagkat mayroon din, at kaipala'y karaniwan ding gawain ng mga Kristiyano. Na, ang magkakapuwa Kristiyano man ay nagsísiraán din, naglililuhan, at nagpapatayang madalas. Isang halimbawa ay ang karakter sa akdang ito na si Aladin. Si Aladin ay isang Morong nagmula sa Persiya. Siya ay napadpad sa gubat kung nasaan ang kawawang binata na si Florante na nangangailangan ng tulong at ililigtas niya ito sa kabila ng pagkakaiba ng kanilang paniniwala.

Sa parteng ito ng akda, tinuruan tayo ni Balagtas na kahit magkaiba man ang ating pananampalataya, iisang utos ng langit pa rin ang ating sinusunod. Kung kaya, kahit si Aladin ay isang moro at si Florante naman ay isang kristyano, hindi nagdalawang-isip si Aladin na tulungan si Florante. Ipinaalala sa atin ng may-akda, na kahit magkaiba ang relihiyon o ang pananampalataya natin, hindi dapat ito maging hadlang upang makatulong sa ating kapwang nangangailangan. Ito ay isang gintong leksyon na itinuro sa atin ni Francisco Balagtas na ating dapat alalahanin magpakailanman.

Ang Florante at Laura ay nararapat na pag-aralan sapagkat tumutukoy ito sa mga maraming aspeto ng pamumuhay sa lipunan. Isang obra-maestra ni Francisco Baltasar na kilala din bilang Balagtas, isinulat niya ito sa loob ng kulungan. Punong puno ng pighati at pag-asa, sinasalamin ng mahabang tula o awit na ito ang tunay na nagananap sa buhay ng Pilipino noon man hanggang ngayon. Sa kalahatan ng Florante at Laura, itinuturing ni Balagtas ang mga iba't ibang mga suliranin na bansa nating tulad ng laban ng Moro at Kristyano, ang mga banyaga na nang-abuso sa atin at ang kurakot na gobyerno. Bagama't ito'y nakapaloob sa kasaysayan ng pag-ibig, nababahid ng maraming pagsubok ang pagmamahalan ng Florante at Laura.

Ang Florante at Laura ay mahalaga rin sa pag-unawa sa kasaysayan ng ating sariling bansa. Dahil, sa literaturang tulad nito, namulat ang mga Pilipino sa katotohanan. Nalaman natin na ang ipinapakita sa atin ng mga banyagang Espanyol at Amerikano noong sila'y naririto sa ating bansa ay mapagbalatkayo. Napukaw ang talas ng sining sa tunay na hangarin ng mga banyaga sa kwento ni Florante at Laura.

Basahin ang Talambuhay ni Francisco Baltazar. Maaring gamitin ang link na nasa ibaba o maaari ring maghanap sa internet. <https://bayaningfilipino.blogspot.com/2017/08/talambuhay-ni-francisco-balagtas.html>

B. MATATALINGHAGANG PAHAYAG

Ito ay mga ekspresyong may malalim na salita o tiyak na kahulugan. Sinasalamin nito ang kagandahan at pagkamalikhain ng wikang Filipino. Ilan sa mga ito ay ang sumusunod:

Tayutay ay isang sinadyang paglayo sa karaniwang paggamit ng mga salita upang gawing mabisa, matalinghaga, makulay at kaakit-akit ang pagpapahayag.

URI NG TAYUTAY

1. **Pagtutulad (Simile)**- ay ginagamit sa paghahambing ng dalawang magkaibang bagay, tao, pangyayari at iba pa. *Ginagamitan ito ng mga salitang **parang, tulad, wangis, tila at mga panlapi na magkasing-, sing-, magsing-, at kasing-**.*

Halimbawa: ang **parang** koraless na iyong daliri,
buntunghininga mo'y nakikiugali

2. **Pagwawangis (Metapora)**- ginagamit sa tuwirang paghahambing ng dalawang magkaibang bagay, tao, pangyayari at iba pa.

Halimbawa: **Ikaw na bulaklak** naring dili-dili,
Selyang sagisag mo'y ang M.A.R

3. **Pagsasatao (Personipikasyon)**- Ito ay pagsasalin ng talino, gawi at katangian ng tao sa bagay.

Halimbawa: Ang kaluluwa ko'y kusang **dumadalaw**
sa lansanga't nayong iyong niyapakan.

4. **Pagtawag (Apostrophe)**- Ito ay ang pakikipag-usap sa isang karaniwang bagay na para bang ito ay isang buhay na tao na malayo o naroon at kaharap gayong wala naman.

Halimbawa: **O, pagsintang labis** ang kapangyarihan,
sampung mag-aama'y iyong nasasaklaw!

5. **Kabalintunaan (Paradox)**- Ito ay isang pigura ng pananalita kung saan ang mga pahayag ay waring magkasalungat ang kahulugan. Bagamat nagtataglay ng magkasalungat na salita ang pahayag, ang mga ito ay naglalaman ng malalim na kahulugan.

Halimbawa: Himutok ko noo'y inaaring langit,
Paraiso naman ang may tulong silid.

6. **Pagmamalabis (Hyperbole/Eksaherasyon)**- ito ay pagpapasidhi ng kalabisan o kakulangan ng isang tao, bagay, pangyayari, kaisipan, damdamin at iba pang katangian, kalagayan o katayuan.

Halimbawa: sa kagugunita, **luha'y lalagaslas,**
sabay ang taghoy kong, "O, nasawing palad!"

Simbolismo- Ito ay mga salita sa tula na nagbibigay kahulugan sa mapanuring isipan ng mga mambabasa.

Halimbawa: mapanglaw na gubat – masalimuot na mundo

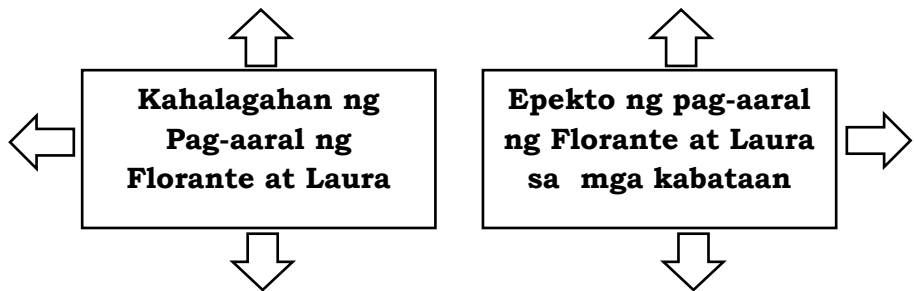

Gawain

Gawain 1: Pagsagot sa mga Tanong

Ibigay ang mahahalagang konsepto na naaangkop sa impormasyong nakatala sa dayagram.

Binabati kita sa pagtatapos ng iyong mga gawain. Narito pa ang mga ilang bagay na dapat mong tuklasin.

Tandaan

Matapos mong pag-aralan ang kaligirang Pangkasaysayan ng Florante at Laura, narito ang mga dapat mong tandaan.

1. Ang kauna-unahang tula na nagbigay karangalan kay Balagtas ay ang “Pagsisisi”. Sinulat niya ito noong siya ay nakatira sa Tondo. Nagsulat rin siya ng mga Moro-moro, awit, korido at mga tulang tungkol sa iba’t-ibang okasyon.
2. May mga awit at korido ang isinasalin sa Pilipino. Mayroon namang orihinal na nagmula sa isipan ng mga henyong manunulat na Pilipino. Isa na rito ang Florante at Laura na inaawit sa lungsod o kabukiran at sinisikap na madama ng lahat ng mamamayan.
3. Ilan sa mga epekto ng Florante at Laura matapos itong maisulat ay ang pagkamulat ng mga Pilipino na ipaglaban ang kanilang karapatan at huwag magbulag-bulagan at magpaabuso sa mga dayuhan dito sa sarili nating bayan. Dahil sa mga matatapang nating bayaning manunulat ay naliliwanagan ang lipunan sa mga bagay na dapat nating ipaglaban at hindi ipagsawalang bahala.
4. Ang **matatalinghagang salita** gaya ng mga tayutay at simbolismo ay ginamit sa araling ito upang lalo pang mabigyan ng kahulugan ang mga salita o pahayag sa mapunuring isipan ng mga mambabasa.
5. Ang mga uri ng **tayutay** ay ang alegorya, simile, pagsasatao, paglilipat saklaw, pagtawag, kabalintunaan o paradox na ginamit sa mga saknong ng akda ng Florante at Laura.
6. **Simbolismo** -ay tulad ng isang bagay na kumakatawan sa mga mas dakilang katangian at ideya.

Pag-alam sa mga Natutuhan

Panuto: Suriin at ibigay ang nais ipakahulugan ng mga sumusunod na matatalinghagang salita: ang tayutay at mga simbolismo.

- 1. Sa isang madilim, gubat na mapanglaw,
Dawag na matinik ay walang pagitan
Kahulugan: _____
- 2. Ang matatawag kong palayaw sa akin,
Ng ama ko’y itong ako’y pagliluhin
Kahulugan: _____
- 3. O, pagsintang labis ang kapangyarihan,
Sampung mag-aama’y iyong nasasaklaw!
Kahulugan: _____
- 4. O, taksil na pita sa yama’t mataas!
O hangad sa puring hanging lumilipas!
Kahulugan: _____
- 5. Sa sinapupunan ng Konde Adolfo
Aking natatanaw si Laurang sinta ko
Kahulugan: _____

Upang malaman ko ang iyong natutuhan, narito pa ang isang gawain.

Pangwakas na Pagsusulit

Panuto: Basahin at unawaing mabuti ang bawat tanong. Piliin ang letra ng tamang

- sagot.**
- 1. Ang Florante at Laura ay binubuo ng ilang saknong?
A. 399   B. 499   C. 599   D. 69
  - 2. Taon kung kailan nailimbag ang Florante at Laura.
A. 1836   B. 1837   C. 1838   D. 1839
  - 3. Ano ang dahilang nag-udyok kay Balagtas upang isulat niya ang Florante at Laura?
A. dahil naranasan at nasaksihan niya ang pang-aabuso ng simbahan
B. dahil pangarap niyang maging tanyag na manunulat
C. dahil nais niyang maging huwarang bayani
D. dahil libangan niya ang pagsulat
  - 4. Ito ay isa sa mga layunin sa pagsulat ni Balagtas ng Florante at Laura kung saan tinuligsa niya ang mga maling ugali’t pakikitungo sa kapuwa at ang kahinaan ng pagkakabuklod ng mag-anak.

- A. Himagsik laban sa maling kaugalian
  - B. Himagsik laban sa malupit na pamahalaan
  - C. Himagsik laban sa mababang uri ng panitikan
  - D. Himagsik laban sa hidwaang pananampalataya
5. Isang paraan ng pagpapahayag ng emosyon kung na nagpapahayag ng matinding damdamin.
- A. Maikling Sambitla
  - B. Pangungusap na Padamdin
  - C. Mga Pangungusap na Nagsasaad ng Tiyak na Damdamin
  - D. Mga Pangungusap na Nagpapahiwatig ng Damdamin sa Hindi Tuwirang Paraan

Magaling! Binabati kita sa sipag at determinasyon na iyong ipinakita sa pagsagot ng modyul na ito. Kung mayroon kang nais itanong o linawin ay huwag magdalawang isip na lumapit o magtanong sa iyong guro.

FILIPINO 8
SAGUTANG PAPEL
Ikaapat na Markahan- Una at Ikalawang Linggo

Pangalan: _____Guro: _____

Baitang at Seksyon: _____Iskor: _____

PAUNANG PAGSUBOK:

1.

2.

3.

4.

5.

PANGWAKAS NA PAGESUSULIT:

1.

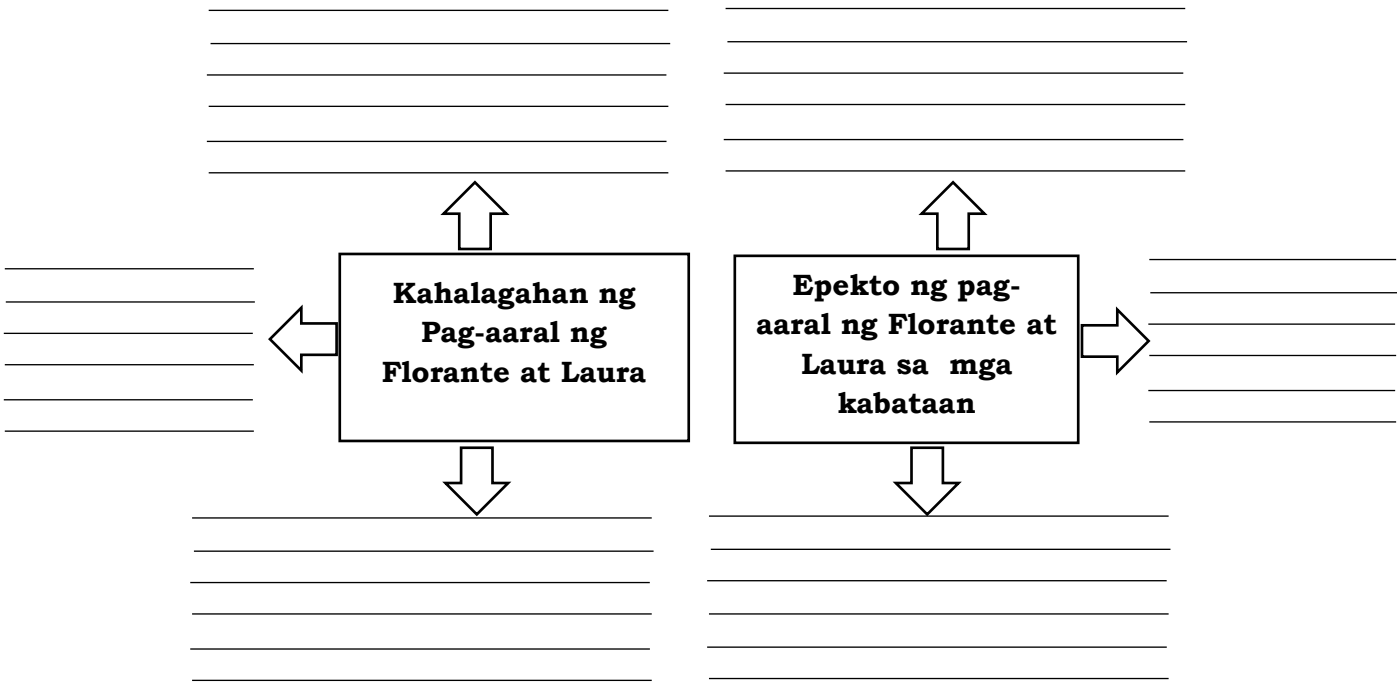
2.

3.

4.

5.

GAWAIN 1

3. O, pagsintang labis ang kapangyarihan,
Sampung mag-aama’y iyong nasasaklaw!

Kahulugan: _____
_____
4. O, taksil na pita sa yama’t mataas!
O hangad sa puring hanging lumilipas!

Kahulugan: _____
_____
5. Sa sinapupunan ng Konde Adolfo
Aking natatanaw si Laurang sinta ko

Kahulugan: _____
_____

